

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített kilencedik tanács)

2022. január 26.*

„Szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések – Közbeszerzési eljárás – Légi felügyeleti szolgáltatások – Megsemmisítés iránti kereset – Az eljáráshoz fűződő érdek hiánya – Elfogadhatatlanság – Szerződésen kívüli felelősség”

A T-849/19. sz. ügyben,

a **Leonardo SpA** (székhelye: Róma [Olaszország], képviselik M. Esposito, F. Caccioppoli és G. Calamo ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex)** (képviselek: H. Caniard, C. Georgiadis, A. Gras és S. Drew, meghatalmazotti minőségben, segítők: M. Umbach, F. Biebuyck, V. Ost és M. Clarich ügyvédek)

alperes ellen

egyrészt a FRONTEX/OP/888/2019/JL/CG, „Hosszú repülési idejű és közepes repülési magasságú tengeri légi felügyeletre szolgáló, távirányítású légi járműrendszerek (RPAS)” című, 2019. október 18-i módosított ajánlattételi felhívása, az ahhoz csatolt aktusok, a Frontex által közzétett kérdések és válaszok, a Frontex helyiségeiben 2019. október 28-án tartott tájékoztató ülés jegyzőkönyve, az e szerződést odaítélő határozat, valamint minden ezt megelőző, ezzel összefüggő vagy ezt követő aktus megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott, másrészt a felperes által e tényből eredően feltételezetten elszenvedett kár megtérítése iránt az EUMSZ 268. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített kilencedik tanács),

tagjai: S. Papasavvas elnök, M. J. Costeira, J. Schwarcz, M. Kancheva és T. Perišin (előadó) bírák,

hivatalvezető: J. Palacio González főtanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2021. június 11-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: olasz.

Ítéletet

A jogvita előzményei és a kereset benyújtását követő tényállás

- 1 2019. október 18-án az Európai Unió Hivatalos Lapjának Kiegészítésében (HL 2019/S 0202-490010) közzétett ajánlattételi felhívással az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) megindította a FRONTEX/OP/888/2019/JL/CG, „Hosszú repülési idejű és közepes repülési magasságú tengeri légi felügyeletre szolgáló, távirányítású légijárműrendszerek (RPAS)” című ajánlattételi eljárást indított (a továbbiakban: megtámadott felhívás) a célból, hogy európai, hosszú repülési idejű és közepes repülési magasságú, távirányítású légijárműrendszerrel végzendő tengeri légi felügyeleti szolgáltatásokat („MALE RPAS”) szerezzon be. E felhívást kétszer helyesbítették, 2019. november 8-án és november 22-én, amely helyesbítések meghosszabbították az ajánlatok benyújtásának határidejét és az ajánlatok felbontásának időpontját.
- 2 Az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidő lejártát a közbeszerzési eljárást megindító hirdetménynek az eljárás során történt helyesbítésével összhangban 2019. december 13-ában, az ajánlatok felbontásának napját pedig 2019. december 20-ában határozták meg. Három vállalkozás nyújtott be ajánlatot.
- 3 A felperes Leonardo SpA, az (űr)repülési ágazatban tevékenységet végző társaság nem vett részt a megtámadott felhívással megindított ajánlattételi eljárásban.
- 4 2020. május 31-én az ajánlatokat elbíráló bizottság benyújtotta értékelő jelentését az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselőnek.
- 5 2020. június 12-én az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő jóváhagyta az ajánlatok értékelésére vonatkozó jelentést, és aláírta a szerződés odaítéléséről szóló határozatot (a továbbiakban: megtámadott odaítélő határozat), valamint a három ajánlattevőnek címzett leveleket, amelyekben az eljárás állásáról tájékoztatta őket. Mivel a felperes nem vett részt az eljárásban, nem kapott ilyen levelet.
- 6 2020. június 30-án nyilvántartásba vett, dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmében a felperes azt kérte, hogy megkaphassa a szóban forgó közbeszerzési eljárással kapcsolatos valamennyi dokumentum, különösen a megtámadott odaítélő határozat, a közbeszerzési eljárás jegyzőkönyvei, a szerződést elnyerő ajánlattevő által benyújtott dokumentumok és az eljárás irataihoz csatolt minden egyéb dokumentum másolatát (a továbbiakban: hozzáférés iránti kérelem). 2020. augusztus 10-i levelében a Frontex megtagadta a kért dokumentumokhoz való hozzáférést.

Az eljárás és a felek kérelmei

- 7 A Törvényszék Hivatalához 2019. december 16-án benyújtott keresetlevelével a felperes megindította a jelen keresetet.
- 8 A Törvényszék Hivatalához ugyanezen a napon benyújtott külön beadványában a felperes ideiglenes intézkedés iránti kérelmet terjesztett elő, amelyben lényegében azt kéri, hogy a Törvényszék elnöke függessze fel a megtámadott helyesbített felhívás és az ahhoz kapcsolódó aktusok, a Frontex által közzétett kérdések és válaszok dokumentum (a továbbiakban: kérdések és válaszok), a 2019. október 28-án Varsóban tartott tájékoztató ülés (a továbbiakban: tájékoztató

ülés) jegyzőkönyve, valamint minden más megelőző, összefüggő vagy ezt követő aktus végrehajtását. A Törvényszék elnöke 2020. április 20-i Leonardo kontra Frontex végzésében (T-849/19 R, nem tették közzé, EU:T:2020:154) elutasította e kérelmet, és a költségekről nem határozott.

- 9 2020. február 18-án a Frontex előterjesztette ellenkérelmét.
- 10 A Törvényszék Hivatalához 2020. augusztus 11-én benyújtott külön beadványában a felperes egy új beadványt nyújtott be, amelyben lényegében azt kérte, hogy a Törvényszék semmisítse meg a megtámadott odaítélő határozatot, valamint minden más megelőző, kapcsolódó vagy abból következő aktust, illetve kötelezze a Frontexet a hozzáférés iránti kérelemben kért dokumentumok benyújtására a Törvényszék eljárási szabályzatának 91. cikke értelmében.
- 11 A Törvényszék Hivatalához 2020. augusztus 12-én benyújtott külön beadványában a felperes ideiglenes intézkedés iránti kérelmet terjesztett elő, amelyben lényegében azt kérte, hogy a Törvényszék elnöke függessze fel a keresetlevélben, valamint a 2020. augusztus 11-i beadványban említett megtámadott jogi aktusok végrehajtását. Ugyanezen a napon a felperes kiegészítést nyújtott be az ideiglenes intézkedés iránti kérelemhez. A Törvényszék elnöke 2020. november 11-i Leonardo kontra Frontex végzésével (T-849/19 R II, nem tették közzé, EU:T:2020:539) elutasította e kérelmet, és a költségekről nem határozott.
- 12 A Törvényszék Hivatalához 2020. szeptember 1-jén benyújtott külön beadványában a felperes az eljárási szabályzat 84. cikke értelmében új jogalapokat terjesztett elő.
- 13 A Törvényszék Hivatalához 2020. október 4-én benyújtott beadványában a Frontex előterjesztette a 2020. augusztus 11-i és szeptember 1-jei beadványokra vonatkozó észrevételeit.
- 14 2021. január 27-én a Törvényszék pervezető intézkedés keretében felhívta a feleket, hogy írásban válaszoljanak a kereset elfogadhatóságával kapcsolatos kérdésekre. A felek e felhívásnak az előírt határidőn belül eleget tettek.
- 15 A Törvényszék kilencedik tanácsának javaslatára a Törvényszék eljárási szabályzata 28. cikkének alkalmazásával úgy határozott, hogy az ügyet kibővített ítélkező testület elé utalja.
- 16 Mivel a kibővített kilencedik tanács egyik tagja akadályoztatva volt, a Törvényszék elnöke a tanács létszámának kiegészítése érdekében másik bírót jelölt ki.
- 17 A Törvényszék a 2021. június 11-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és a tárgyaláson a Törvényszék által feltett kérdésekre adott válaszait.
- 18 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
  - semmisítse meg a megtámadott helyesbített felhívást, az ahhoz kapcsolódó aktusokat, a kérdéseket és válaszokat, a tájékoztató ülés jegyzőkönyvét, valamint minden megelőző, összefüggő vagy ezt követő aktust (a továbbiakban együtt: a keresetben említett, megtámadott aktusok);
  - semmisítse meg a megtámadott odaítélő határozatot, valamint minden, a 2020. augusztus 11-i beadványban említett minden megelőző, összefüggő vagy ezt követő aktust;

- a Frontexet kötelezze az elszenvedett és a bekövetkező közvetlen és közvetett, a szóban forgó ajánlattételi felhívás jogellenes jellegéből bármely jogcímen eredő károk összességének megtérítésére;
  - rendeljen el szakértői vélemény elkészítését annak megállapítása érdekében, hogy a megtámadott felhívás vitatott kikötései észszerűtlenek, sürgősségtelenek, és nem felelnek meg a jogterületen alkalmazandó szabályozásnak, hogy e kikötések megakadályozták abban, hogy ajánlatot tegyen, és megfelelő okok állnak fenn a költségek és a műszaki megvalósíthatóság tekintetében ahhoz, hogy a szerződést két vagy több tételre osszák;
  - a Frontexet kötelezze a szóban forgó közbeszerzési eljárásra vonatkozó dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelemben kért dokumentumok benyújtására;
  - a Frontexet kötelezze a költségek viselésére.
- 19 A Frontex azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a keresetet;
  - a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

A megsemmisítés iránti kérelmekről

- 20 Először is a keresetben és a 2020. augusztus 11-i beadványban említett megtámadott jogi aktusok megsemmisítése iránti kérelmek elfogadhatóságát kell megvizsgálni.
- 21 A Törvényszéknek a fenti 14. pontban említett írásbeli kérdéseire adott válaszaiban a Frontex arra hivatkozik, hogy a keresetben említett megtámadott jogi aktusok megsemmisítése iránti kérelem elfogadhatatlan, mivel az nem felel meg az EUMSZ 263. cikkben foglalt követelményeknek. Azt állítja, hogy a megtámadott felhívás nem minősül megtámadható aktusnak, a felperest sem személyében, sem közvetlenül nem érintik a keresetben említett megtámadott jogi aktusok, és nem hivatkozhat semmiféle eljáráshoz fűződő érdekre.
- 22 A felperes azt állítja, hogy keresete megfelel az EUMSZ 263. cikkben meghatározott elfogadhatósági feltételeknek.
- 23 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a valamely természetes vagy jogi személy által megsemmisítés iránt indított kereset csupán abban az esetben elfogadható, amennyiben e személynek érdeke fűződik a megtámadott jogi aktus megsemmisítéséhez. Ez az érdek feltételezi, hogy a megtámadott aktus megsemmisítése önmagában jogi következményekkel járhat, és hogy a kereset az eredményénél fogva alkalmas arra, hogy az azt kezdeményező fél számára előnnyel járjon (lásd: 2017. december 20-i Binca Seafoods kontra Bizottság ítélet, C-268/16 P, EU:C:2017:1001, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 24 A jelen ügyben a felperes azt állítja, hogy nem vett részt a szóban forgó közbeszerzési eljárásban, mivel az ajánlattételhez szükséges dokumentáció előírásai megakadályozták abban, hogy ajánlatot nyújtson be. Az a kérdés merül tehát fel, hogy ilyen körülmények között igazol-e az EUMSZ 263. cikk értelmében vett eljáráshoz fűződő érdeket az említett közbeszerzési eljárással szemben.
- 25 E tekintetben a Bíróság a 2007. december 11-i 2007/66/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2007. L 335., 31. o.) módosított, az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelv (HL 1989. L 395., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 246. o.) 1. cikke (3) bekezdésének értelmezésére irányuló előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adott válaszában kimondta, hogy egy közbeszerzési eljárásban való részvétel főszabály szerint érvényesen minősülhet olyan feltételnek, amelynek a teljesítése szükséges annak megállapításához, hogy az érintett személynek igazoltan érdeke fűződik a szóban forgó közbeszerzési szerződés elnyeréséhez, vagy fennáll annak veszélye, hogy az említett szerződés odaítéléséről szóló határozat állítólagosan jogellenes jellege miatt kár érheti (lásd: 2018. november 28-i Amt Azienda Trasporti e Mobilità és társai ítélet, C-328/17, EU:C:2018:958, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 Mindazonáltal a Bíróság úgy ítélte meg, hogy abban az esetben azonban, ha valamely vállalkozás azért nem nyújtott be ajánlatot, mert a közbeszerzési eljárással kapcsolatos dokumentumokban vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban olyan állítólagosan hátrányosan megkülönböztető előírások szerepeltek, amelyek konkrétan megakadályozták abban, hogy képes legyen valamennyi kért szolgáltatás nyújtására, túlzott lenne annak megkövetelése, hogy azt megelőzően, hogy ezen előírásokkal szemben igénybe vehetné a 89/665 irányelvben szereplő jogorvoslati eljárásokat, nyújtson be ajánlatot a szóban forgó közbeszerzési eljárás keretében, noha az említett előírások miatt nincs esélye e szerződés odaítélésének elnyerésére (lásd: 2018. november 28-i Amt Azienda Trasporti e Mobilità és társai ítélet, C-328/17, EU:C:2018:958, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 Ezenfelül a Bíróság azt is megállapította, hogy amennyiben csak kivételesen ismerhető el olyan gazdasági szereplő jogorvoslati joga, amely nem nyújtott be ajánlatot, nem tekinthető túlzottnak annak megkövetelése, hogy e gazdasági szereplő bizonyítsa, hogy az ajánlati felhívás rendelkezései magát az ajánlat benyújtását teszik lehetetlenné (2018. november 28-i Amt Azienda Trasporti e Mobilità és társai ítélet, C-328/17, EU:C:2018:958, 53. pont).
- 28 Jóllehet ezt az ítéletet a 89/665 irányelv rendelkezéseinek értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés alapján hozták, amely irányelv csak a tagállamokat köti, az ezen ítéletben elfogadott megoldás *mutatis mutandis* alkalmazható a jelen üggyhöz hasonló olyan esetben, amelyben a felperes azt állítja, hogy az Európai Unió valamely ügynöksége által közzétett ajánlati dokumentáció műszaki követelményei miatt akadályoztatva volt az ajánlat benyújtásában, amely követelményeket a felperes vitat.
- 29 Azt kell tehát meghatározni, hogy a felperes bizonyította-e, hogy akadályoztatva volt az ajánlat benyújtásában, és így igazolja-e az eljáráshoz fűződő érdeket.

- 30 Annak bizonyítása érdekében, hogy akadályoztatva volt az ajánlat benyújtásában, a felperes arra hivatkozik, hogy a megtámadott helyesbített felhívás, az ahhoz kapcsolódó aktusok, a kérdések és válaszok, valamint a tájékoztató ülés jegyzőkönyve olyan hátrányosan megkülönböztető kikötéseket tartalmazott, amelyek lehetetlenné tették a kért szolgáltatások összességének nyújtását.
- 31 E tekintetben a Bíróság már kimondta, hogy az egyenlő bánásmód és az átláthatóság elve a műszaki leírás vonatkozásában kulcsfontosságú a hátrányos megkülönböztetésnek a követelmények kiválasztásához, illetve a műszaki leírás megfogalmazásához kapcsolódó kockázatára tekintettel (az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet [HL 2004. L 134., 114. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.] illetően lásd: 2012. május 10-i Bizottság kontra Hollandia ítélet, C-368/10, EU:C:2012:284, 62. pont).
- 32 Először is arra kell emlékeztetni, hogy a szükségletek értékelésének és meghatározásának szakasza a rendes közbeszerzés keretében főszabály szerint egyoldalú. Az ajánlatkérő szerv csupán közzéteszi a saját maga által elfogadott dokumentációt tartalmazó ajánlati felhívást (2020. június 4-i Remondis ítélet, C-429/19, EU:C:2020:436, 33. pont).
- 33 Márpedig a jelen ügyben a szóban forgó ajánlattételi eljárást megelőzte a 2017-ben megindított FRONTEX/OP/800/2017/JL közbeszerzési eljárás, amely két típusú RPAS-rendszer kísérleti alkalmazására irányult. Ezen eljárás célkitűzése az volt, hogy „a Frontex folytathassa a hosszú repülési idejű tengeri határfelügyelet teljesítésére képes távirányítású légi járművek vizsgálatát és értékelését”. Ezenfelül az is említésre került, hogy ezen „értékelésnek különös hangsúlyt kell fektetnie az ilyen platform azon képességére, hogy rendszeresen, megbízható és költséghatékony módon tudjon megfigyelési szolgáltatásokat teljesíteni”. E szerződés két tételből állt, az első egy standard méretű MALE RPS végzett, hosszú repülési idejű tengeri felügyelet kísérleti alkalmazásának lebonyolítására vonatkozott, legfeljebb 600 óra repült idővel 2018. második és negyedik negyedében a Földközi-tenger kijelölt területein, a második pedig kis méretű MALE RPS végzett, hosszú repülési idejű tengeri felügyelet kísérleti alkalmazásának lebonyolítására vonatkozott, legfeljebb 300 óra repült idővel 2018. második és negyedik negyedében a Földközi-tenger kijelölt területein. E tekintetben a felperes 2017. december 29-én a második tétel vonatkozásában elnyerte a szerződést.
- 34 E szerződések teljesítését követően a Frontex részletes értékeléseket végzett. Az első tétel teljesítése kedvező értékelést kapott, aminek alapján a Frontex közbeszerzési eljárás megszervezését javasolta annak érdekében, hogy standard méretű MALE RPAS segítségével végzett légi felügyeleti szolgáltatásokat lehessen beszerezni. Ezzel szemben a második tétel értékelése nem volt kedvező, aminek alapján a Frontex megállapította, hogy további értékelések szükségesek a kis méretű RPAS-ek megbízhatóságának és a látóhatáron túli repülési képességeik megerősítéséhez. A Frontex a későbbiekben ezen értékelő jelentések alapján határozta meg a megtámadott helyesbített felhívásban szereplő és a keresetben említett követelményeket, az ehhez kapcsolódó aktusokat, a kérdéseket és válaszokat, valamint a tájékoztató ülés jegyzőkönyvét, amelyek között azok is szerepelnek, amelyeket a felperes hátrányosan megkülönböztetőnek ítél. E követelmények tehát egy szakaszokból álló folyamat végén kerültek megfogalmazásra, amelynek során a tapasztalatok felhasználása lehetővé tette a Frontex számára, hogy részletesen és gondosan értékelje azok szükségességét.

- 35 Másodsorban, noha a felperes azt állítja, hogy „az ajánlati felhívás szabályai *contra legem* és igazolatlan kikötéseket tartalmaznak, amelyek a potenciális versenytársakat műszaki szempontból megvalósíthatatlan igényeknek teszik ki”, meg kell állapítani, hogy három vállalkozás nyújtott be ajánlatot, és közülük legalábbis kettő megfelelt a műszaki leírás egészének, tekintettel arra, hogy a szerződést nekik ítélték oda.
- 36 Harmadsorban a felperes nem bizonyította sem azt, hogy a műszaki leírást vele szemben a többi pályázóhoz képest eltérően alkalmazták volna, sem pedig nagyobb általánosságban azt, hogy eltérő bánásmódban részesült annak ellenére, hogy a többi pályázóhoz hasonló helyzetben volt.
- 37 Negyedsorban a felperes azt állítja, hogy részvételét „lehetetlenné” tették, illetve „oly mértékben túlzó gazdasági terheknek” vetették alá, hogy az „veszélyeztette ajánlatának megtételét”. Márpedig ez az állítás nem bizonyíthatja, hogy a felperessel szemben bármilyen hátrányos megkülönböztetést alkalmaztak volna. Épp ellenkezőleg, amint arra a Frontex helyesen rámutat, egy ilyen állítás azt sugallja, hogy az a tény, hogy a felperes számára lehetetlen az ajánlat benyújtása, inkább egy vele kapcsolatos okra, mintsem a hátrányosan megkülönböztető műszaki előírásokra vezethető vissza. A teljesség kedvéért meg kell jegyezni, hogy a felperes – amint azt egyébként nyilvánosan bejelentette – jelenleg az RPAS egy olyan modelljén dolgozik, amely közel áll a Frontex által a vitatott ajánlati felhívásban megfogalmazott követelmények többségéhez.
- 38 E körülmények között a felperes nem bizonyította, hogy a vitatott ajánlati felhívás követelményei hátrányosan megkülönböztetők lehetnének vele szemben.
- 39 Következésképpen a felperes nem bizonyította, hogy akadályoztatva volt az ajánlat benyújtásában, és így nem igazolja, hogy érdeke fűződik a megtámadott helyesbített felhívásnak és a keresetben említett, kapcsolódó aktusoknak, a kérdéseknek és válaszoknak, valamint a tájékoztató ülés jegyzőkönyvének megsemmisítéséhez. Az ezen aktusok megsemmisítésére irányuló kereseti kérelmeket tehát mint elfogadhatatlanokat el kell utasítani, következésképpen az odaítélő határozattal szembeni kérelmeket is.
- 40 Másodsorban emlékeztetni kell arra, hogy a keresetlevélnek meg kell jelölnie a jogvita tárgyát, valamint tartalmaznia kell a jogalapok rövid ismertetését, illetve annak kellően egyértelműnek és pontosnak kell lennie ahhoz, hogy az alperes elő tudja készíteni védekezését, az uniós bíróság pedig gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét. Hasonlóképpen, az eljárást megindító kérelemben szereplő kérelmeknek egyértelműnek kell lenniük annak elkerülése érdekében, hogy az uniós bíróság *ultra petita* döntsön, vagy ne határozzon valamely kifogásról (lásd: 2017. szeptember 14-i Università del Salento kontra Bizottság ítélet, T-393/15, nem tették közzé, EU:T:2017:604, 75. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 Ebből következik, hogy azokat a kereseti kérelmeket, amelyek a megsemmisítés iránti keresetben említett más aktusokat megelőző, azokkal összefüggő vagy azokat követő aktusok megsemmisítésére irányulnak anélkül, hogy ezen utóbbi aktusok azonosításra kerültek volna, úgy kell tekinteni, hogy nem felelnek meg e követelményeknek, mivel tárgyukat tekintve pontatlanok (lásd: 2017. szeptember 14-i Università del Salento kontra Bizottság ítélet, T-393/15, nem tették közzé, EU:T:2017:604, 76. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 42 Ebből következik, hogy a keresetlevélben és a 2020. augusztus 11-i beadványban említett, megtámadott jogi aktusok megsemmisítése iránti kérelmek elfogadhatatlanok, amennyiben az azokban szereplő, egyéb jogi aktusokat megelőző, azokkal összefüggő vagy azokat követő valamennyi jogi aktusra vonatkoznak.

43 A fentiekre tekintettel a megtámadott jogi aktusok megsemmisítése iránti kérelmeket mint elfogadhatatlanokat el kell utasítani, anélkül hogy határozni kellene azon követelményekről, hogy létezik-e megtámadható jogi aktus, és a felperes rendelkezik-e keresetösségi joggal, és nem kell határozni sem a kért bizonyításfelvételi intézkedések hasznos jellegéről, sem a 2020. augusztus 11-i és szeptember 1-jei beadványok elfogadhatóságáról.

A kártérítési kérelemről

- 44 A felperes az elszenvedett és a bekövetkező közvetlen és közvetett, a vitatott ajánlattételi felhívás jogellenes jellegéből bármely jogcímen eredő károk összességének megtérítését kéri. A hivatkozott károk a szóban forgó szerződés elvesztéséből erednek, a kár összege tehát e szerződés értékének felel meg.
- 45 A Frontex vitatja ezeket az érveket.
- 46 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az Unió szerződésen kívüli felelősségének az EUMSZ 340. cikk második bekezdése szerinti megállapításához több feltétel együttes teljesülése szükséges, amelyek az intézménynek felrótt magatartás jogellenességére, a kár tényleges bekövetkezésére, valamint az e magatartás és az állítólagos kár közötti okozati összefüggésre vonatkoznak. Továbbá emlékeztetni kell arra, hogy ha e feltételek egyike nem teljesül, a keresetet teljes egészében el kell utasítani anélkül, hogy az említett felelősség többi feltételét vizsgálni kellene (lásd: 1999. október 14-i Atlanta kontra Európai Közösség ítélet, C-104/97 P, EU:C:1999:498, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 47 E tekintetben a kár ténylegességére vonatkozó feltételt illetően az Unió felelőssége csak akkor állapítható meg, ha a felperest „tényleges és bizonyos” kár érte. Az ilyen kár bekövetkezését és nagyságát a felperesnek kell bizonyítania az uniós bíróság előtt (lásd 2011. november 8-i Idromacchine és társai kontra Bizottság ítélet T-88/09, EU:T:2011:641, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 48 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a felperes megelégszik azzal, hogy a vitatott ajánlati felhívás jogellenességéből eredő valamennyi elszenvedett és bekövetkező kár megtérítését kéri, anélkül azonban, hogy bizonyítékokkal szolgálna e károk bekövetkezésének és nagyságának alátámasztására.
- 49 A felperes annak állítására szorítkozik, hogy a hivatkozott kár értéke a szóban forgó szerződés elvesztéséből ered, a kár összege tehát e szerződés értékének felel meg.
- 50 Márpedig a felperes által a szerződés odaítélése esélyének elvesztéséből eredő, feltételezett kár elszenvedését illetően emlékeztetni kell arra, hogy egy szerződés elnyerésére való esély elvesztése csak abban az esetben tekinthető valós és biztos kárnak, ha az intézmény vétkes magatartása hiányában kétségtelenül a felperesnek ítélték volna oda az említett szerződést (lásd ebben az értelemben: 2011. június 22-i Evropaïki Dynamiki kontra Bizottság végzés, T-409/09, EU:T:2011:299, 85. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A jelen ügyben nem ez a helyzet. Ugyanis, még azt feltételezve is, hogy a közbeszerzési dokumentáció jogellenes kikötéseket tartalmazott, nem vitatott, hogy három vállalkozás vett részt a megtámadott felhívással megindított közbeszerzési eljárásban, a felperes pedig nem bizonyította, hogy abban az esetben, ha a megtámadott dokumentumok nem tartalmazták volna az állítólagosan jogellenes kikötéseket, a szerződést kétségtelenül neki ítélték volna oda, nem pedig az említett három vállalkozás egyikének.

- 51 Ebből következik, hogy a kár ténylegességére vonatkozó feltétel nem teljesül, így nem állapítható meg az Unió szerződésen kívüli felelőssége az EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében.
- 52 Egyébiránt az Unió EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében vett szerződésen kívüli felelősségének megállapításához szükséges feltételek kumulatív jellegére tekintettel nem kell megvizsgálni az ítélkezési gyakorlat által e tekintetben megkövetelt egyéb feltételeket.
- 53 E körülmények között a kártérítési kérelmet el kell utasítani.
- 54 A fenti megfontolások összességére tekintettel a jelen keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 55 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, a Frontex kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére, az ideiglenes intézkedés iránti eljárás során felmerült költségeket is beleértve.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített kilencedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Leonardo SpA viseli a saját költségein felül az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) részéről felmerült költségeket, az ideiglenes intézkedés iránti eljárás során felmerült költségeket is beleértve.

Papasavvas

Costeira

Schwarcz

Kancheva

Perišin

Kihirdetve Luxembourgban, a 2022. január 26-i nyilvános ülésen.

Aláírások